

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

HRVATSKI JEZIK

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE

šk. god. 2024./2025.

ŠKOLSKI ESEJ

HRV.68.HR.T.K3.16

58098

Način **ispravljanja pogrešaka** na listu za pisanje školskoga eseja:

(Matura)	državna matura	
↑	↑	↑
Precrtan pogrešan	Točan	Paraf (skraćeni potpis)
odgovor u zagradama odgovor		

PRITISNUTI OVDJE I OTRGNUTI!

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE

HRVATSKI JEZIK
Školski esej

OCJENJIVAČ **1**

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI!

H
R
V
3

PRAZAN LIST ☐

NEDOVOLJAN BROJ RIJEČI ☐

NEISPUNJEN ZADATAK ☐

D-S068

Središnja tvrdnja

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Argumentacija

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Povezanost teksta

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Upotreba rječnika

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Pravopisna i gramatička točnost

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Šifra ocjenjivača: _____

HRV.68.HR.T.H2.01

58099

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako: **X**

HRV3

PRITISNUTI OVDJE I OTRGNUTI!

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE

HRVATSKI JEZIK
Školski esej

OCJENJIVAČ **2**

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI!

H
R
V
3

PRAZAN LIST ☐

NEDOVOLJAN BROJ RIJEČI ☐

NEISPUNJEN ZADATAK ☐

D-S068

Središnja tvrdnja

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Argumentacija

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Povezanost teksta

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Upotreba rječnika

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Pravopisna i gramatička točnost

0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐

Šifra ocjenjivača: _____

HRV.68.HR.T.I2.01

58100

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako: **X**

HRV3

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte **sve** upute i **sljedite ih**.

Ne okrećite stranicu i **ne pišite** esej dok to **ne odobri** voditelj ispitne prostorije.

Ispit traje **160** minuta.

Napišite **školski esej** slijedeći priložene **upute** i **smjernice** za pisanje školskoga eseja.

Školski esej treba imati **najmanje 440** riječi.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj **neće** bodovati.

Školski esej **obvezno napišite** na **listove za pisanje školskoga eseja**.

Pišite **čitko**. Školski esej bodovat će se s **nula (0) bodova** ako **nema dovoljan** broj riječi, ako je pisan **velikim** tiskanim slovima ili ako je **nečitko** napisan. **Ako pogriješite** u pisanju, na **2.** stranici ove ispitne knjižice prikazan je **način ispravljanja pogrešaka**.

Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti **paraf** (isključivo **skraćeni** potpis, a **ne puno** ime i prezime).

Upotrebljavajte **isključivo kemijsku** olovku kojom se piše **plavom** ili **crnom** bojom.

Provjerite jeste li **nalijepili** identifikacijske naljepnice na **sve** ispitne materijale.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima **16** stranica, od toga **1 praznu**.

Oblikujte **školski esej** s obzirom na zadani zadatak.

Oblikujte ga kao **zaokruženu** cjelinu s **uvodom, razradom i zaključkom**.

Pazite da Vaš školski esej bude **pravopisno, gramatički i leksički točan**.

Sve smjernice **morate uvrstiti** u svoj školski esej.

Školski esej mora imati **najmanje 440 riječi**.

Ranko Marinković, „**Kiklop**”

Polazno pitanje

Po čemu je lik Melkiora Tresića primjer modernoga književnog lika?

Polazni tekst

Vlastito se tijelo javi s poznatim zahtjevima i zgrči želudac kao bijesnu pesnicu sve do ispod nosa Melkiorova. On mu se odupre uvijek spremnom silom umnih razloga i zaprijeti mu vagom invalidovom. Želiš li, bezumniče, jednog dana i sam stajati u veži bez noge, bez ruke, bez vida... uz vagu s natpisom VAGA RATNOG INVALIDA i dovikivati prosjački bezdušnosti ulice: „tko se važe, sebi pomaže”?

Obilazio je velike i skupe restorane, s delikatnim mirisima (tu *oni* zalaze da bi odvratili sumnju) od stola do stola, zavirivao u lica nad tanjurima... i u tanjure same, krišom. Sami zalogaji, žvak i žvak i mrmor molitava, cin-cin čaša, corpus homini¹, transsupstancijacija, gastrolatrija... Dominus vobiscum!² Melkior se odvrati s užasavanjem nad bezbrižnošću „ljudi svoga vremena”. Nabiju vreće za dobar nišan. A ovdje trbuh sakrili ispod stola kao sramotu. Ne, agenta neće pojesti kanibali! Tu moraš svakako intervenirati, Melkiore Tresiću, ne daj da ga pojedu. Mogao bi im biti od koristi. Mogao bi, recimo, organizirati njihovu buduću privredu. Izvoz ananasa, kokosa, banana, majmuna i papagaja – velika firma ANAKOKOBANAMAJPAP – EXPORT Pagopago – Polinezija.

¹ **corpus homini** – ljudsko tijelo

² **Dominus vobiscum!** – Gospodin s vama!

A i ostali... Kapetan... on bi mogao organizirati trgovačku mornaricu TUTUILA-LINE; upravitelj stroja podigao bi razne tehničke servise i radionice kao bazu za buduću industriju: liječnik bi organizirao zdravstvenu službu, podigao bolnice i ambulante; prvi bi časnik izmislio neku novu, humaniju religiju koja bi branila da se jedu ubijeni neprijatelji i poštivala status zarobljenika prema haškoj konvenciji, a mornar... on bi osnovao sindikate i laburističku opoziciju... Da, da... No sve je to na vrbi svirala dok ovaj rat traje. Status quo ante bellum³ u arhipelagu Samoa, to jest brodolomci mogu još biti i pojedeni, to za sada zavisi od njihove lične snalažljivosti i, dakako, od stanja Melkiorove mašte, koja je danas eto, milostivo sklona svakom čovjeku na kojeg vreba neka opasnost.

Ponovno je uzeo prelistavati ulice kao albume s fotografijama nepoznatih lica. Ali ubrzo se zamori njegova nenaviknuta pažnja od policijskog provjeravanja prolaznika i on zaboravi na svrhu svoga uzaludnog krstarenja. Osjeti gorak okus samotnog lutanja i sav mu se napor svede na pomicanje tijela u svijetlom sunčanom prostoru koji mu se odjednom učini strahovito prostornim i praznim, nesavladivim. Zato je iskorištavao svaki ugao ulica i mijenjao pravac kretanja s nadom u neko malo otkriće. Ali ponovno se otvarala pred njim najneutješnija dimenzija – dužina sa svojim varavim zatvaranjem u perspektivi. Još nitko nije sagradio takvu ulicu, pade mu na pamet, koja bi se stvarno klinasto zatvarala. Nema takvog pogleda na svijet. To je strašnije od očajanja. Zamisli dva beskrajno visoka slijepa siva zida što se zatvaraju u oštrom uglu i usamljenog čovjeka među njima koji se više ne osvrće. Ide polako prema uglu već sasvim usitnjenim koracima jer zna da je tamo kraj. A iza leđa je ostalo sve: i život i ljubav i povjerenje... i ono što se nazivalo srećom. Osuđen da živi do ugla, a stati ne može jer ga *vrijeme* samo pomiče. Ide u cikcaku, otkriva milostivu dimenziju širine. Ali i ona je sve kraća, sve popustljivija, sve sklonija svome iščeznuću u matematičkoj nuli. A nula je omča vješala, plotun pred zidom, sjekira giljotine, a odrubljena je glava točka što se otkotrljala na kraj rečenice. Isplažen krvavi jezik, pregrizen – i kraj.

³ **Status quo ante bellum** – vraćanje u stanje prije rata (nitko ne dobiva ništa)

Smjernice:

- U uvodu:
 - ukratko **predstavite** autora i djelo
 - u **jednoj** rečenici ili **više rečenica** oblikujte tvrdnju kojom ćete odgovoriti na **polazno pitanje** i tako **najaviti** ono o čemu ćete pisati u **središnjemu dijelu** eseja.
- U **središnjemu dijelu** eseja **razradite i argumentirajte** svoju tvrdnju kojom ste odgovorili na **polazno pitanje** tako da argumentacija:
 - proizlazi iz **razumijevanja** djela u cjelini
 - proizlazi iz **sadržajne i stilske analize** polaznoga teksta i njegove **uloge** u djelu **u cjelini**
 - bude **povezana s književnopovijesnim kontekstom** u kojemu je djelo nastalo.

Svoj **tekst rasporedite** u odlomke koji su **jasno, logično i smisleno povezani**.

- U **zaključku** sažeto **istaknite** ono **najvažnije** o čemu ste pisali u **središnjemu dijelu** eseja.

LISTOVI ZA PISANJE
ŠKOLSKOGA ESEJA

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Prazna stranica